

Yrkande ny fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg

Det är prioriterat att förtäta de centrala delarna av Göteborg och därför finns det behov av att ta fram en ny översiktsplan för centrala Göteborg omgående. I centrala staden är målkonflikterna som störst och de behöver därför hanteras så tidigt som möjligt. Det är positivt att stadsbyggnadskontoret analyserar frågor för att lösa konfliktytor och barriärer samt relationen mellan olika riksintressen. I centrala staden behöver innovativa och yteffektiva förslag uppmuntras.

Det är viktigt att hitta lösningar som möjliggör en bättre samexistens för trafiken, till exempel genom att arbeta mer med separering av olika trafikslag. Vi ser nu också att ett stort antal parkeringsplatser tas bort under byggtiden av våra stora infrastrukturprojekt och vi anser att det fortsatt måste finnas en god möjlighet till parkering i centrala Göteborg.. De bör vara flexibelt planerade för framtidens eventuellt ändrade behov.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vi föreslår att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska besluta:

Att godkänna byggnadsnämndens förslag till inriktning för ny fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg med ovanstående tillägg

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2017-08-03
Diarienummer 1083/17

Stadsledningskontoret

Stadsutveckling
Henrik Levin
Telefon 031-368 02 45
E-post: Henrik.Levin@stadshuset.goteborg.se

Uppdrag till byggnadsnämnden att ta fram ett förslag på en fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram förslag till fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg med den inriktning som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Förslaget ska tas fram med aktiv medverkan från övriga berörda nämnder.

Sammanfattning

Byggnadsnämnden begär uppdrag att ta fram förslag till fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg. Fullmäktige föreslås att samtidigt fastställa inriktning på arbetet.

Med utgångspunkt i den kommunövergripande översiktsplanens inriktning, ska fördjupningen av översiktsplanen för centrala Göteborg sträva mot fördjupade intresseavvägningar och att inom det aktuella geografiska området lösa strukturella problem och knäckfrågor. Fördjupningen av översiktsplanen avseende centrala Göteborg ska särskilt: avväga riksintressen, studera den övergripande trafikstrukturen, underlätta för pågående planläggning enligt Vision Älvstaden och göra överväganden i det långa perspektivet.

Göteborgs roll som regionkärna och motor i Västsveriges arbetsmarknadsregion ställer krav på plats och investeringar för att klara framtidens utmaningar. I dagsläget pågår stadsutveckling i centrala Göteborg i stora detaljplaner i komplexa områden. Trots planernas omfattning försvåras arbetet av att frågor som går utanför de enskilda planerna. De många planerings projekten och de komplexa läget i centrala Göteborg ställer ökade krav på övergripande planering för området och på för projekten gemensamma avvägningar mellan stadens olika mål och strategier. Ett samlat grepp på dessa frågor i form av en antagen fördjupning till översiktsplanen bör kunna avhjälpa en del av dessa svårigheter. Därmed kan stadsutveckling i centrala staden effektiviseras.

Framtagandet av en fördjupning av översiktsplanen är ett betydande arbete för vilket byggnadsnämnden ansvarar. För ett gott resultat krävs dock aktiv medverkan från flera andra förvaltningar och bolag.

Ekonomiska konsekvenser

Göteborgs roll som regionkärna och motor i Västsveriges arbetsmarknadsregion ställer krav på plats och investeringar för att klara framtidens utmaningar med bland annat

bättre kollektivtrafik, god samhällsservice och inte minst hanteringen av att säkra samhällsviktiga funktioner i ett förändrat klimat.

En fördjupad översiktsplan har ekonomiska konsekvenser i första hand så till vida att den utgör ett övergripande planeringsunderlag. En översiktsplan som är utformad så att den ger en tydlig och robust styrning över tid skapar förtroende för kommunens planerade utveckling och utgör därmed ett starkt verktyg för investeringsplanering och verksamhetsplanering både för kommunen och andra aktörer inom planområdet. Stadsledningskontorets bedömning är att en fördjupad översiktsplan med föreslagen inriktning ytterligare skulle stärka förtroendet för kommunens planering och förmåga att genomföra stadsutvecklingsprojekt samt vara ett underlag för en effektiv långsiktig planering av stadens investeringar i området. Ekonomiska konsekvenser behöver beskrivas i framtagandet av översiktsplanen för att säkerställa att förslaget bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling.

Framtagandet av en fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg är ett arbete som främst bedrivs inom byggnadsnämnden där medel finns avsatta i innevarande budget. För ett gott resultat krävs samverkan och kompetenser även från andra förvaltningar. Berörda nämnder behöver avsätta medel under 2018 och 2019 för att genomföra arbetet. Byggnadsnämnden har en pågående dialog om resurser med de starkast berörda nämnderna.

Barnperspektivet

Översiktplanens långsiktighet innebär i realiteten att dagens unga är de som kommer att uppleva och förverkliga inriktningarna i fördjupningen av översiktplanen för centrala Göteborg. Detta innebär att vid planens framtagande behöver medborgardialogen ha en särskild inriktning på att låta de unga förstå och ge inspel till sin framtid. Barnperspektivet kommer särskilt att hanteras med barnkonsekvensanalys och social konsekvensanalys under processen.

Mångfalds- och jämställdhetsperspektivet

Huvudsakligen handlar avvägningar i översiktplanering om allmänna intressen vilket innebär att frågor kring social hållbarhet så som mångfald, jämlikhet och jämställdhet får en framträdande position. Arbetet kommer att omfatta social konsekvensanalys under processen.

Miljöperspektivet

När en fördjupning av en översiktsplan tas fram ska en miljöbedömning göras vilket dokumenteras i en miljökonsekvensbeskrivning. Även andra konsekvenser behöver beskrivas i framtagandet av fördjupningen av översiktplanen för att säkerställa att förslaget bidrar till en hållbar utveckling.

Omvärldsperspektivet

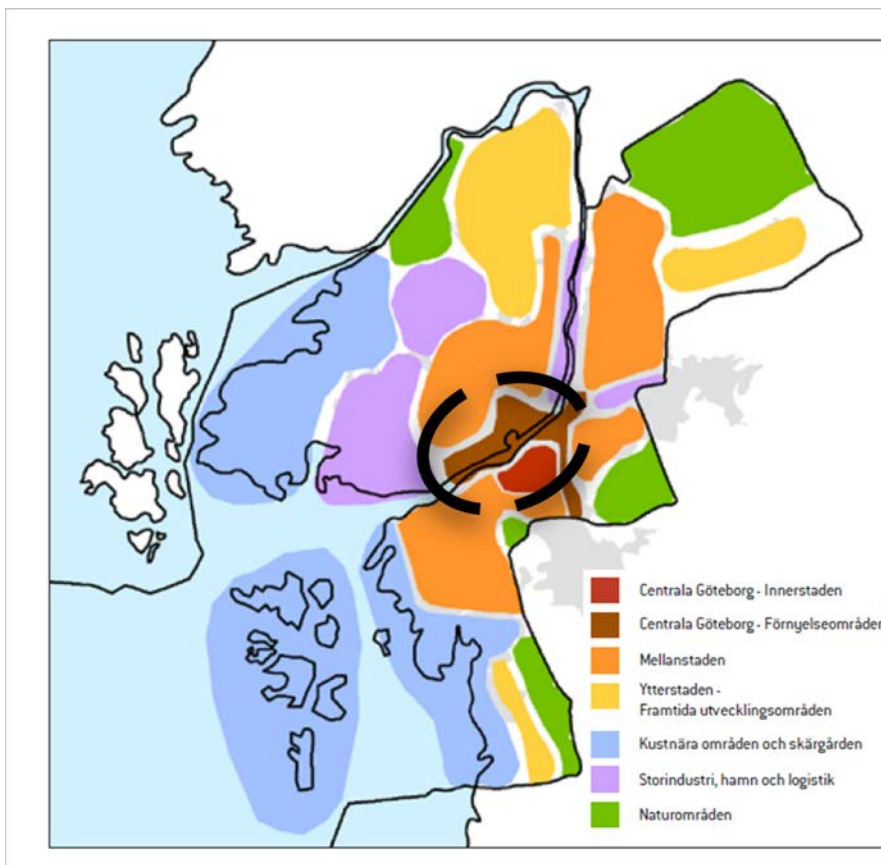
Översiktplanering behandlar långsiktiga strategiska och övergripande planeringsfrågor. För att vara framgångsrik behöver den kännetecknas av såväl omvärldsanalys som av dialog med näringsliv, akademi och allmänhet.

Göteborgsregionens kommunalförbund har antagit mål och strategier för hållbar tillväxt. Dessa bekräftar centrala Göteborgs betydelse som kärnan i GR-regionen och vikten av en stark regionkärna för en hållbar tillväxt i GR-regionen.

Bilaga 1 Byggnadsnämndens protokoll och tjänsteutlåtande, § 234, 2017-05-23

Ärendet

Byggnadsnämnden begär uppdrag från fullmäktige att ta fram förslag till fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg med av nämnden föreslagen inriktning. Fördjupningar av översiktsplanen, som produkt och process, regleras i plan- och bygglagen.

Planområde

Bakgrund

Enligt plan- och bygglagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. En översiktsplan kan ändras för en viss del av kommunen eller genom ett tematiskt tillägg enligt PBL 3 kap 23§. En fördjupning av översiktsplanen får redovisas med en annan detaljeringsgrad än för översiktsplanen i övrigt.

Fördjupningar av översiktsplanen har tre viktiga funktioner:

- de redovisar kommunen uppfattning om lämplig markanvändning på längre sikt,
- de ger vägledning för kommunen och andra myndigheters beslut,
- de utgör underlag för dialogen mellan stat och kommun beträffande de allmänna intressenas, och i synnerhet riksintressenas, innebörd och avgränsning.

Fördjupningar av översiktsplanen behöver tas fram inom områden där komplicerade förhållanden eller frågor gör att området behöver redovisas mer i detalj än vad den kommunövergripande översiktsplanen gör.

Planeringssituationen i centrala Göteborg

I dagsläget pågår planering i centrala Göteborg av stora detaljplaner i komplexa områden. Trots planernas omfattning försvåras arbetet av frågor som går utanför den enskilda planen och av osäkerheter kring stadsutveckling utanför eller mellan planområdena.

För området gäller flera styrande dokument såsom översiktsplanen, Vision Älvstaden, trafikstrategi och grönstrategi. Det pågår även övergripande stadsutvecklingsarbete i form av projekt Älvstaden och stadsutvecklingsprogram för Korsvägen, Centralen-området, Gullbergsvass och Lindholmen. Stomkoll 2035 har tagit fram strukturer för kollektivtrafiken som ska gå runt och igenom centrala staden.

Området omfattas av flera olika riksintressen där statliga myndigheters otillräckliga beskrivningar och svårigheter att bedöma påverkan i stadsutvecklingsprojekten leder till tids och resurskrävande utredningsarbete och processer. Det finns återkommande konflikter mellan staden och staten i stadsutvecklingsprojekt och planläggning för bostäder. Staten genom Länsstyrelsen hävdar i flera fall att riksintresset lider påtaglig skada, kanske delvis för att en helhetsbedömning saknas.

Byggnadsnämndens överväganden

I områden med mer komplicerade förhållanden där avsikterna med området behöver redovisas mer i detalj än för kommunen i övrigt kan översiktsplanen fördjupas. Det överordnade målet om den täta och gröna blandstaden medför att det behövs avvägningar och tydligare inriktningar i områden med stort förändringstryck. Nämnden menar att centrala Göteborg är ett sådant område.

Fördjupningen behövs eftersom det är många pågående projekt som behöver avvägningar eller inriktningsbeslut. För att lyckas med genomförandet med omvandlingen av Göteborgs centrala delar så behöver den gällande översiktsplanens markanvändningar och strategier konkretiseras och avvägas mot varandra samt mot frågor som klimatanpassning, riksintressen för kommunikation och kulturmiljö, regional och lokal infrastruktur samt regionala och lokala behov. Det är också angeläget att integrera och koppla samman Älvstadens projekt med intilliggande områden i staden genom att stärka kopplingar och minska barriärer mellan befintliga stadsdelar som ofta är nära intilliggande. Att ta fram en fördjupning av översiktsplanen är ett bra tillfälle att hantera avvägningar av intressekonflikter i stadens strategier.

Trafikfrågorna i centrala staden behöver utredas vidare. I gällande översiktsplan finns anspråk på trafikreservat men staden har samtidigt en återkommande konflikt med staten om bostäder kontra riksintresse kommunikation i stadsutvecklingsprojekten. Fördjupningen av översiktsplanen för centrala Göteborg behöver även omfatta fortsättningen av Koll 2035 – målbild för stadstrafiken Göteborg, Mölndal och Partille. Fördjupningen behöver hantera implementering och horisonten efter 2035 där struktur och reservat behöver anges för framtiden.

Att samla och redovisa stadens vilja och inriktning med utveckling respektive bevarande av områdets delar, är tänkt att synliggöra konsekvenser och åtgärder som utvecklingen kommer innebära för såväl medborgarna som för statliga intressenter.

Byggnadsnämnden föreslår att en fördjupning av översiktsplanen avseende centrala Göteborg tas fram med syftet att:

- avväga riksintressen som överlappar eller står i konflikt med varandra,
- studera den övergripande trafikstrukturen med avsikt att minska barriäreffekter och att kunna redovisa utvecklingsfrågor och bevarandefrågor,
- ta fram ställningstaganden i strategiska frågor som underlättar för pågående planläggning av bostäder och arbetsplatser,
- göra överväganden i det långa perspektivet för den kommande planläggningen.

Fördjupningen avses inarbetas i den nya helomfattande översiktsplanen för Göteborgs Stad som behandlas i parallellt ärende

Stadsledningskontorets överväganden

Stadsledningskontoret delar byggnadsnämndens uppfattning att de många stadsutvecklingsprojekten och de komplexa läget i centrala Göteborg ställer ökade krav på övergripande planering för området och på för projekten gemensamma avvägningar mellan stadens olika mål och strategier. Stadsledningskontoret kan konstatera att flera av stadsutvecklingsprojekten dras med förseningar och att de övergripande planeringsprocesserna inte fullt ut kunnat konkretisera planeringsförutsättningarna till den grad att de stödjer framtagandet och genomförandet av planprojekten. Ett samlat grepp på dessa frågor med ett tydligt ställningstagande från kommunfullmäktige i form av en antagen fördjupning till översiktsplanen bör kunna avhjälpa en del av dessa svårigheter.

En fördjupning av översiktsplanen bör också samla och strukturera pågående övergripande planering i området såväl inom som utom projekt Älvstaden. Samtidigt gör stadsledningskontoret bedömningen att tidsperspektivet på en fördjupad översiktsplan är sådant att många av de åtgärder som planeras i området, till exempel inom Västsvenska paketet, måste ses som fasta planeringsförutsättningar i området.

Relationen till staten är i samhällsplaneringen uppenbart ansträngd och staden har på senare tid haft flera frågor av övergripande karaktär där staden gjort andra bedömningar än Länsstyrelsen och Trafikverket. Stadsledningskontoret gör likt byggnadsnämnden analysen att en fördjupad översiktsplan är rätt verktyg för att säkra stadens utbyggnadsplaner. Översiktsplanen har den juridiska tyngd som krävs för att nå en överenskommelse med staten i övergripande planeringsfrågor.

Det är av avgörande betydelse för kvalitet och förankring av fördjupningen av översiktsplanen att arbetet sker med aktiv medverkan av berörda förvaltningar och bolag. De förvaltningar och bolag som är centrala i arbetet med stadsutveckling behöver bidra i det dagliga arbetet och avsätta resurser till arbetet. I varierande grad kommer en ny översiktsplan att kräva medverkan många av stadens förvaltningar och bolag för att delge kunskap och bidra med sina perspektiv på stadens långsiktiga utveckling.

Sammantaget delar stadsledningskontoret uppfattningen att en fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg bör tas fram och att fokus för fördjupningen ska ligga på transportsystemet, riksintressen och gemensamma ställningstaganden för centrala Göteborg som helhet och områdets integration i omgivande stad. Det senare gäller särskilt hur kollektivtrafiken till och genom centrala Göteborg ska struktureras i ett genomförande av stomkoll 2035.

Fördjupningar av översiktsplanen är del av hela översiktsplanen och därmed kommunens avsiktsförklaring om hur den fysiska miljön bör utvecklas, en långsiktig målbild för bebyggelseutveckling, markanvändning och hushållning med naturresurser. I Göteborg Stads styrsystem utgör den ett planerande styrande dokument på nivån program. Parallellt med att ta fram förslag till fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg planerar byggnadsnämnden arbeta med att ta fram en ny översiktsplan för hela kommunen. Arbeten kommer att ske på olika strategisk nivå och bedöms därför inte riskera komma i konflikt med varandra. När en ny kommunövergripande översiktsplan är klar att antas kommer den att innehålla de fördjupningar som fortfarande anses aktuella.

Med grund i byggnadsnämndens förslag och gällande riktlinjer för styrande dokument har stadsledningskontoret nedanstående förslag till inriktning för en fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg.

Stadsledningskontorets förslag till inriktning på fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg

Fördjupningen av översiktsplanen för centrala Göteborg ska stödja den kommunövergripande översiktsplanens inriktning mot den täta, gröna staden med planerat innehåll genom komplettering av den byggda staden i kombination med byggande i strategiska knutpunkter. För en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar stadsutveckling ska Göteborg byggas tätare så att fler invånare får möjlighet till ett enkelt vardagsliv, med gångavstånd till kollektivtrafik och service.

Med utgångspunkt i denna övergripande inriktning, ska arbetet sträva mot fördjupade intresseavvägningar och att inom det aktuella geografiska området lösa strukturella problem och knäckfrågor.

Fördjupningen av översiktsplanen avseende centrala Göteborg ska särskilt:

- avväga riksintressen som överlappar eller står i konflikt med varandra,
- studera den övergripande trafikstrukturen med avsikt att minska barriäreffekter, kunna redovisa utvecklingsfrågor och stödja genomförandet av Stomkoll 2035,
- ta fram ställningstaganden i strategiska frågor som underlättar för pågående planläggning enligt Vision Älvstaden,
- göra överväganden i det långa perspektivet för den kommande planläggningen.

Omvärldsstudier ska göras och dialog med näringsliv, akademi och allmänhet ska genomföras för att uppnå så god förankring som möjligt. För att säkerställa inriktningen om hållbar stadsutveckling ska konsekvensbeskrivningar av hållbarhetsaspekterna göras kontinuerligt under arbetsprocessen.

Förslaget till ny översiktsplan ska, givet lagkrav på den kommunövergripande översiktsplanen, utgöra ett program i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument antaget i kommunfullmäktige 2017-01-26.

Stadsledningskontoret

Henrik Levin
Planeringsledare

Ylva Löf
Avdelningschef

Göteborgs Stad Byggnadsnämnden

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum 2017-05-23

Fördjupning av översiktsplan centrala Göteborg

§ 234, dnr 0609/16

Till behandling företogs det den 25 april 2017 bordlagda ärendet angående ovan nämnda översiktsplan.

Handling: Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande.

(M) (L) hade ingett en skrivelse:

”Yrkande bilaga 1

Yrkanden

Axel Josefson (M) bifall till yrkandet och

ordföranden Emmali Jansson (MP) bifall till kontorets förslag.

Propositionsordning

ordföranden ställde propositioner på beslut om bifall till ovan nämna förslag och fann sitt egna förslag vara med övervägande Ja besvarad.

Votering begärdes

”Den som vill att nämnden skall bifalla kontorets förslag röstar Ja den som inte vill röstar Nej. Vinner Nej har nämnden beslutat att bifalla Josefsons förslag”.

Vid upprop röstade Johannes Hulter (S), Marianne Carlström (S), Johan Zandin (V), tjänstgörande ersättaren Gustav Öberg (S) och ordföranden röstade Ja medan Ann Catrine Fogelgren (L), Axel Josefson (M), Anna Wibring (M) och tjänstgörande ersättaren Björn Nilsson (M) röstade Nej.

Då omröstningen utfallit med fem Ja och fyra Nej hade byggnadsnämnden beslutat:

att hos kommunfullmäktige begära om uppdrag att ta fram en fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg med utgångspunkt i förslag till inriktning enligt kontorets tjänsteutlåtande.

Vid protokollet

Agnetha Carlsson
Sekreterare

Göteborg den 25 april 2017
Yrkande/ (M, L, KD)
Ärende 19

Yrkande ny fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg

Det är prioriterat att förtäta de centrala delarna av Göteborg och därför finns det behov av att ta fram en ny översiktsplan för centrala Göteborg omgående. I centrala staden är målkonflikterna som störst och de behöver därför hanteras så tidigt som möjligt. Det är positivt att stadsbyggnadskontoret analyserar frågor för att lösa konfliktytor och barriärer samt relationen mellan olika riksintressen. I centrala staden behöver innovativa och yteffektiva förslag uppmuntras.

Det är viktigt att hitta lösningar som möjliggör en bättre samexistens för trafiken, till exempel genom att arbeta mer med separering **av olika trafikslag**. Vi ser nu också att ett stort antal parkeringsplatser tas bort under byggtiden och vi anser att det fortsatt måste finnas en god möjlighet till parkering i centrala Göteborg. De bör vara flexibelt planerade för framtidens eventuellt ändrade behov.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vi föreslår att Byggnadsnämnden ska besluta:

Att godkänna SBK förslag till inriktningen för ny fördjupad översiktsplan för centrala Göteborg med ovanstående tillägg.

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2017-03-28
BN 2017-04-25

Strategiska avdelningen
Monica Wincentson
Telefon 031-368 17 20
Diarienummer 0609/16
E-post: monica.wincentson@sbk.goteborg.se

Fördjupning av översiktsplan centrala Göteborg

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden föreslås besluta:

att begära kommunfullmäktiges uppdrag att ta fram en fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg med utgångspunkt i förslag till inriktning enligt detta tjänsteutlåtande

Sammanfattning

I områden med mer komplicerade förhållanden där avsikterna med området behöver redovisas mer i detalj än för kommunen i övrigt kan översiktsplanen fördjupas. Byggnadsnämnden önskar få kommunfullmäktiges uppdrag att starta arbetet med en fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg. Syftet med att göra fördjupning av översiktsplanen är att det behövs avvägningar och tydligare inriktningar för markanvändningen i områden under stort förändringstryck och med det överordnade målet om den täta och gröna blandstaden.

Syftet med att göra en fördjupning av översiktsplanen för centrala Göteborg är att avväga riksintressen som överlappar eller står i konflikt med varandra, se på den övergripande trafikstrukturen med avsikt att minska barriäreffekter och kunna redovisa utvecklingsfrågor och bevarandefrågor. Vidare är syftet att ta fram ställningstaganden i strategiska frågor som underlättar för pågående planläggning av bostäder och arbetsplatser men även överväganden i det långa perspektivet och den kommande planläggningen.

Fördjupningarna behövs utifrån att det är många pågående projekt vilka behöver avvägningar eller inriktningsbeslut m.m. kring bland annat intressekonflikter.

Stadsbyggnadskontoret

Agneta Hammer
Stadsbyggnadsdirektör

Katja Ketola
Chef strategiska avdelningen

Ärendet

Göteborgs översiktsplan antogs av kommunfullmäktige den 26 februari 2009. Efter antagandet har en del fördjupningar och tematiska tillägg av översiktsplanen arbetats vidare med, såsom Torsviken, Mölndalsåns dalgång m.m. Fördjupningar av översiktsplanen behöver tas fram inom områden där komplicerade förhållanden eller frågor gör att området behöver redovisas mer i detalj än vad den kommunövergripande översiktsplanen gör.

Byggnadsnämnden önskar få kommunfullmäktiges uppdrag att starta arbetet med två fördjupningar av översiktsplanen. En för Högsbo-Frölunda med Dag Hammarskjölds led i fokus, och en för centrala Göteborg. Gemensamt för de båda fördjupningsområdena är att det behövs avvägningar och tydligare inriktningar för markanvändningen i områden under stort förändringstryck och med det överordnade målet om den täta och gröna blandstaden.

Fördjupningar av översiktsplanen, som produkt och process, regleras i plan- och bygglagen.

Bakgrund

Enligt plan- och bygglagen ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunen. En översiktsplan kan ändras för en viss del av kommunen eller genom ett tematisk tillägg enligt PBL 3 kap 23§. En fördjupning av översiktsplanen får redovisas med en annan detaljeringsgrad än för översiktsplanen i övrigt.

Översiktsplanen och fördjupningar av översiktsplanen har tre viktiga funktioner:

- Den redovisar kommunen uppfattning om lämplig markanvändning på längre sikt.
- Den ger vägledning för kommunen och andra myndigheters beslut.
- Den ska fungera som underlag för dialogen mellan stat och kommun beträffande de allmänna intressenas, och i synnerhet riksintressenas, innebörd och avgränsning.

När det gäller arbetet med att ta fram en ny översiktsplan/fördjupning av översiktsplanen är följande arbetsfördelning fastlagd i Göteborg:

- Byggnadsnämnden har ansvar för att varje mandatperiod pröva översiktsplanens aktualitet och initiera en aktualitetsförklaring i kommunfullmäktige. Finner nämnden att det finns ett behov av en ny kommuntäckande översiktplan, ska det redovisas till kommunstyrelsen.
- Byggnadsnämnden har ansvar för att ta fram, uppdatera och följa upp förslag till översiktsplan tematiska tillägg till och fördjupningar av översiktsplanen för fastställande i kommunfullmäktige.
- Kommunstyrelsen ansvarar, förutom för beredningen av byggnadsnämndens förslag inför antagandet i kommunfullmäktige
- Kommunfullmäktige ansvarar för antagandebeslutet och beslut om översiktsplanens aktualitet.

I dagsläget pågår planering i centrala Göteborg av stora detaljplaner i komplexa områden. Trots planernas omfattning försvåras arbetet av att frågor som går utanför den enskilda planen och av osäkerheter kring stadsutveckling utanför eller mellan planområdena.

Göteborgs Stad stadsbyggnadskontoret, tjänsteutlåtande 3(5)

För området gäller flera styrande dokument såsom översiktsplanen, Vision Älvstaden, trafikstrategi, grönstrategi som exempel. Det pågår även övergripande stadsutvecklingsarbete i form av projekt Älvstaden och STUPar för Korsvägen, Centralenområdet, Gullbergsvass, Lindholmen.

Området omfattas av flera olika riksintressen där otillräckliga beskrivningar och svårigheter att bedöma påverkan i stadsutvecklingsprojekten leder till tids och

resurskrävande utredningsarbete och processer. Det finns en återkommande konflikt mellan staden och staten i stadsutvecklingsprojekt och planläggning för bostäder. Staten genom Länsstyrelsen hävdar då att riksintresset lider påtaglig skada. En fördjupning av översiktsplanen är då ett lämpligt instrument att hantera dialogen mellan stad och stat.

Stadsbyggnadskontorets synpunkter

I områden med mer komplicerade förhållanden där avsikterna med området behöver redovisas mer i detalj än för kommunen i övrigt kan översiktsplanen fördjupas.

Det överordnade målet om den täta och gröna blandstaden medför att det behövs avvägningar och tydligare inriktningar i områden med stort förändringstryck.

För att lyckas med genomförandet med omvandlingen av Göteborgs centrala delar så behöver den gällande översiktsplanens markanvändningar och strategier konkretiseras och avvägas mot varandra samt frågor som klimatanpassning, riksintressen för kommunikation och kulturmiljö, regional och lokal infrastruktur samt regionala och lokala behov m.m.

Ett angeläget syfte är även att integrera och koppla samman Älvstadens projekt med intilliggande områden i staden genom att stärka kopplingar och minska barriärer som upplevs hindrande fast det ofta är nära intilliggande.

I gällande översiktsplan finns anspråk som behöver utredas vidare avseende trafikreservat men även att det finns en återkommande konflikt mellan staden och staten i stadsutvecklingsprojekt och planläggning för bostäder kontra riksintresse kommunikation.

Fördjupningen av översiktsplanen för centrala Göteborg kommer även omfatta fortsättningen av Koll 2035 – målbild för stadstrafiken Göteborg, Mölndal och Partille, implementering och horisonten efter 2035 där reservat m.m. behöver anges för framtiden.

Att samla och redovisa stadens vilja och inriktning med utvecklingen respektive bevarande av områdets delar, är tänkt för att synliggöra konsekvenser och åtgärder som utvecklingen kommer innebära till bland annat medborgare och statens intresser.

Att ta fram en fördjupning av översiktsplanen är ett bra tillfälle att hantera avvägningar av intressekonflikter i stadens strategier.

Stadsbyggnadskontoret föreslår därför att en fördjupning av översiktsplanen avseende centrala Göteborg tas fram med syftet att avväga riksintressen som överlappar eller står i konflikt med varandra, se på den övergripande trafikstrukturen med avsikt att minska barriäreffekter och kunna redovisa utvecklingsfrågor och bevarandefrågor. Ta fram ställningstaganden i strategiska frågor som underlättar för pågående planläggning av bostäder och arbetsplatser men även överväganden i det långa perspektivet och den kommande planläggningen. Fördjupningarna behövs utifrån att det är många pågående projekt vilka behöver avvägningar eller inriktningsbeslut m.m.

Fördjupningarna kommer att inarbetas i den nya helomfattande översiktsplanen för Göteborgs stad.

Ekonomiska konsekvenser

I gällande budget för Strategiska avdelningen på stadsbyggnadskontoret finns avsatta medel för arbete med översiktsplan och Fördjupningar av översiktsplanen. För ett gott resultat krävs samverkan och kompetenser från andra förvaltningar att medverka i framtagandet av fördjupningar av översiktsplanen. I förankringsprocessen har dialog skett kring att berörda förvaltningar behöver delta med resurser i arbetet.

Ekonomiska perspektivet

Göteborgs roll som regionkärna och motor i västsveriges arbetsmarknadsregion ställer krav på utrymme och investeringar för att klara framtidens utmaningar med bland annat

bättre kollektivtrafik, god samhällsservice och inte minst hanteringen av att säkra samhällsviktiga funktioner i ett förändrat klimat.

Till översiktsplanens ekonomiska konsekvenser innebär det även att bedöma på ett genomförande perspektiv. Samhällsnyttan av de investeringar som krävs och i förhållande till de stadsutvecklingsområden som föreslås m.m.

Barnperspektivet (FN:s barnkonvention)

Översiktsplanens långsiktighet innebär i realiteten att dagens unga är de som kommer uppleva och förverkliga inriktningarna i översiktsplanen. Detta innebär att vid planens framtagande så behöver medborgardialogen ha en särskild inriktning på att låta de unga förstå och ge inspel till sin framtid.

Barnperspektivet kommer särskild att hanteras med barnkonsekvensanalys och social konsekvensanalys under processen.

Jämställdhetsperspektivet

På översiktsplanens övergripande nivå så är målsättningen att hantera mark och vattenanvändningen ur ett jämställt perspektiv. Huvudsakligen handlar om avvägningar i översiktsplanering om allmänna intressen.

Arbetet kommer även omfatta social konsekvensanalys under processen.

Mångfaldsperspektivet

I arbetet med att ta fram förslag till översiktsplan ska projektgruppen och arbetsgrupper tillsättas så att bredd avseende kompetens, ålder, kön och etnisk bakgrund blir blandade och mångfaldsperspektivet uppmärksammas.

Miljöperspektivet

Översiktsplanen innebär alltid betydande miljöpåverkan vilket innebär att en miljökonsekvensbeskrivning behöver följa förslaget. Även andra konsekvenser behöver beskrivas i framtagandet av översiktsplanen och fördjupningar av översiktsplan, såsom de ekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna för att avgöra om förslaget bidrar till en hållbar utveckling.

Omvärldsperspektivet

Malmö stad antog sin översiktsplan maj 2014. De övergripande målen är att Malmö ska vara en socialt, miljömässig och ekonomiskt hållbar stad och en attraktiv plats att bo och verka i. En övergripande prioritering är att Malmö främst ska växa inåt, innanför yttre Ringvägen. Resurser ska sparas genom att bygga staden tätare. Gång- cykel och kollektivtrafik ska utgöra grunden i trafiksystemet.

Stockholm stad har hösten/vintern 2016/2017 genomfört samråd för en ny översiktsplan. Uppdraget var egentligen en uppdatering av översiktsplanen men arbetet visade på att större tag behövdes vilket nu är ett förslag på en ny översiktsplan.

Visionen är en storstad som håller samman, som är klimatsmart och hållbar. Ett Stockholm där alla känner sig välkomna, där det är bra att leva, studera, arbeta och driva företag.

Ifrån statligt håll (finansdepartementet och näringsdepartementet) offentliggjorde en promemoria i juni 2016. Ett 22-punkts program för att öka bostadsproduktion. I denna promemoria föreslogs ”en utvecklad översiktsplanering”, vilket innebär att dialogen mellan stat och kommun i större omfattning ska klaras av inom ramen för översiktsplaneringen. Om förslaget går igenom innebär det att områden där stat och kommun är överens om markanvändning så kan bygglovsprövningen ske utifrån översiktsplan.